

Beslut om utvidgning av och ändring av föreskrifter i naturreservatet Stora Rom i Karlskrona kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att naturreservatet Stora Rom inrättat av länsstyrelsen den 3 december 2001, dnr 231-2021-01, ska ha den utökade geografiska omfattning som framgår av till detta beslut bifogad karta, se [bilaga 1](#). För de tillkommande delarna ska tidigare fattat beslut (se [bilaga 4](#)) gälla i sin helhet med syfte, skäl och föreskrifter enligt 7 kap. 4 och 5 §§ samt punkterna 1–11 som föreskrivits med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken. Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om ytterligare föreskrifter för hela naturreservatet, se sidan 3–4 i detta beslut.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd att ordningsföreskrifterna i punkterna 12 och 13 om förbud att nyttja området för övningar som verkar störande, samt förbud att anbringa tavla, plakat, affisch, skylt mm, beslutade den 3 december 2001 i länsstyrelsens ärende med diarienummer 231-2021-01, ändras så att det i fortsättningen krävs tillstånd, enligt följande.

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

12. nyttja området för tävling eller övning som kan verka störande på naturen eller på allmänhetens friluftsliv,

13. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning, annat än tillfälligt, högst en vecka, i samband med jakt eller organiserad friluftsverksamhet.

De nya föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas. Ordningsföreskrifterna i punkterna 12 och 13 i beslutet från år 2001 (dnr 231-2021-01) upphör samtidigt att gälla.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom de utvidgade delarna av naturreservatet.

Uppgifter om den i detta beslut utvidgade delen av naturreservatet Stora Rom

Socken (distrikt/församling)	Ramdala
Lägesbeskrivning	Den utvidgade delen är belägen cirka 6 kilometer söder om Jämjö kyrka, väster om väg 748, med befintligt naturreservat direkt angränsande i söder.
Centrumkoordinater	X: 470140, Y: 6230660 (SWEREF 99 TM)
Kartor	Topografiska kartan: 3F SO Karlskrona Ekonomiska kartan: 3G4a Steneryd
Fastigheter	Säby 25:2
Markägarkategori(er)	Privat
Samfälligheter	---
Rättigheter	---
Nyttjanderätter	---
Andra gällande bestämmelser	Strandskydd 300 meter
Areal	Utvidgningen omfattar totalt 9,3 hektar land

Skälen för beslutet och motivering

Utvidgningen omfattar ett drygt 9 hektar stort område i direkt anslutning till naturreservatet Stora Rom. Det innehåller cirka 6 hektar skoglig värdekärna, varav minst hälften är av nyckelbiotopklass. Området utgörs av gammal utmark med ekskog (delvis ekkrattskog) och gles tallskog på blockrik och bergig mark. I området finns ett inslag av senvuxna, spärrgreniga ekar som vuxit upp i ett tidigare öppet landskap. Någon artinventering har inte gjorts, men mindre hackspett (rödlistad) och blåmossa (signalart) har noterats. Långbensgroda (rödlistad) och större vattensalamander är sedan länge kända från ett hållkar i norra kanten. Med stor säkerhet förekommer flera signalarter och rödlistade arter. På en hållmark i områdets sydöstra del finns ett röse, som eventuellt är från bronsåldern. Reservatsutvidgningen är angelägen eftersom den stärker skyddet i det befintliga naturreservatet (som ingår i Natura 2000 samt i Life RestoRed).

Ett konkret hot mot områdets bevarandevärden är igenväxning och förtätning av skogen, vilket kommer att skada äldre och spärrgreniga ekar. Detta åtgärdas genom borttagande av uppväxande, konkurrerande träd. Potentiella hot, som inte är aktuella för närvarande, är bland annat spridning och konkurrens av främmande och/eller invasiva arter. Några sådana har dock hittills inte noterats inom området.

Utvidgningen ligger, liksom det befintliga naturreservatet, inom riksintresseområde för naturvård (NK 20 Hallarumsviken-Möcklö-Kyrkfjärden) och friluftsliv (FK 06 Hallarums-viken-Torhamns skärgård). Det utvidgade området ligger även inom värdestrakt för ädellövskog och tallskog (KG0015) kopplat till arbetet med grön infrastruktur.

Utvidgningen av naturreservatet Stora Rom bidrar till att uppfylla miljömålen *Ett rikt växt- och djurliv*, *Levande skogar* och *Myllrande våtmarker*. Utvidgningen (tillsammans med övriga delar av naturreservatet) bidrar också till att uppfylla friluftsmålen *Skyddade områden som resurs för friluftslivet* och *Tillgång till natur för friluftsliv*. Utvidgningen av naturreservatet skapar förutsättningar för att gynna flera ekosystemtjänster, som exempelvis bevarande av vilda arters genetiska resurser och livsmiljöer, samt friluftsliv

och naturupplevelser, vilket i sin tur bidrar till bättre hälsa och välbefinnande i samhället.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara, vidareutveckla och vårda biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer utvidgas naturreservatet i enlighet med bifogad karta (se bilaga 1).

De så kallade B-föreskrifterna som reglerar skötseln i naturreservatet, i beslutet från år 2001, är oprecisa och anger bara exempel på några åtgärder med hänvisning till fastställd skötselplan, såsom "röjning av invandrande gran, röjning av stigar, anordnande av stängsel samt uppsättande av informationsskylt". De behöver därför kompletteras med tydliga föreskrifter, och formuleringen om hänvisning till fastställd skötselplan tas bort.

Två av ordningsföreskrifterna i beslutet från 2001 är föråldrade och onödigt stränga. Det gäller förbuden mot "övningar som verkar störande" och "att anbringa tavla, plakat, affisch, skylt" med mera, som bör omformuleras och endast vara förbjudna utan länsstyrelsens tillstånd.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande:

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i reservatet

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet. Angivna åtgärder avser hela reservatet där inget annat anges.

1. utmärkning av reservatet och att informationstavlor om reservatet sätts upp och underhålls,
2. underhåll av väg, och parkeringsplats (se beslutsbilaga 2),
3. underhåll av rastplatser (se beslutsbilaga 2),
4. underhåll av eldstad/grillplats (se beslutsbilaga 2)
5. röjning och underhåll av stigar/vandringsleder (se beslutsbilaga 2),
6. röjningar, utglesningar och punktåtgärder i trädsiktet för att gynna naturvärden, främst knutna till ek och tall, småvatten och kulturlämningar,
7. avveckling/röjning av invandrande gran,
8. avverkning av träd som riskerar att falla olämpligt samt undanflyttande av fallna träd som ligger olämpligt,
9. borttagande av avverkningsrester samt anordnande av tillfälliga upplag för naturvårdens behov,
10. anordnande och underhåll av stängsel, samt betesdrift,
11. brukande av åkermarken, där flerårig slåttervall med efterbete kan ingå,
12. bekämpning av främmande invasiva arter,
13. undersökning och dokumentation av djur- och växtliv, vegetation samt av mark- och vattenförhållanden i inventerings-, uppföljnings- eller miljöövervakningssyfte.

Beskrivning av den utvidgade delen

Utvidgningen av naturreservatet Stora Rom omfattar ett 9,3 hektar stort, blockrikt och hållmarksrikt område med i huvudsak ekskog, med stort inslag av krattekar. På hållmarkerna finns även mycket tall och gamla enbuskar. Det finns en hel del vidkroniga träd, och behovet av röjning/friställning av dessa är ganska stort. Delar av skogen är påverkad av plockhuggning, men inslaget av död vet är ändå betydande. I områdets centrala del, på en försumpad odlingslycka, finns ett kärr med talrika högstubbar av björk. Någon egentlig artinventering har inte gjorts inom utvidgningen, men mindre hackspett (rödlistad) och blåmossa (signalart) har noterats i skogsmarken, liksom långbensgroda (rödlistad) och större vattensalamander. De två sistnämnda är kända från ett hållkar i norra kanten.

Komplettering av skötselplan

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, en komplettering och uppdatering av *Skötselplan för naturreservatet Stora Rom* (bilaga 4 till länsstyrelsens tidigare beslut den 3 december 2001, dnr 231-2021-01, om bildande av naturreservatet Stora Rom i Karlskrona kommun). Kompletteringen och uppdateringen av skötselplanen framgår av bilaga 3 till detta beslut.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Den nu beslutade utvidgningen av reservatet har tillkommit efter intresseanmälan från fastighetsägaren. Det tidigare skyddade området har stora naturvärden och friluftsvärden, och ingår sedan länge i Natura 2000. Utvidgningen av reservatet utgör ett viktigt komplement till det äldre naturreservat, och ökar möjligheterna att långsiktigt bevara hela områdets naturvärden. Naturreservatet tillhör därmed en kategori av områden som har hög prioritet i arbetet med att skydda värdefull natur. Länsstyrelsen bedömer att de allmänna intressena gällande områdets höga natur- och friluftsvärden överväger den enskildes rätt till viss användning som kan påverka områdets naturvärden negativt.

Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att naturreservatets föreskrifter inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska uppnås.

Konsekvensutredning

Enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan den beslutar om föreskrifter bland annat utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet samt dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. De föreskrifter som omfattas av bestämmelserna i 4 § förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning är de föreskrifter som är normföreskrifter, vilket när det gäller naturreservat är ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken (de så kallade C-föreskrifterna i reservatsbeslutet). Enligt 5 § samma förordning får myndigheten göra undantag från kravet på konsekvensutredning om myndigheten bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Ett sådant skäl är att kostnadsmässiga och andra konsekvenser av föreskrifterna för allmänheten eller i övrigt är så små att det inte behövs.

Länsstyrelsen bedömer att de beslutade ordningsföreskrifterna för naturreservatet Stora Rom (se bilaga 4), samt den ändring som nu görs av punkterna C12 och C13, behövs

även för den del som nu införlivas i naturreservatet, för att tillgodose syftet med naturreservatet. Konsekvenserna för allmänheten, näringsidkare och övriga intressenter bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning enligt nämnda förordning inte behöver upprättas.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Utvidgningen av naturreservatet berör område av riksintresse för naturvård (NK 20 Hallarumsviken-Möcklö-Kyrkfjärden), friluftsliv (FK 06 Hallarumsviken-Torhamns skärgård), kulturmiljövård (K20 Hallarumsviken – Jämjö sockens centralbygd) samt totalförsvar (TM0037 Ronneby flygflottiljplats - påverkansområde, TM0352 Norra Blekinge-södra Småland - Öppna områden av betydelse och TM0092 Väderradar Karlskrona) enligt 3 kap miljöbalken. Det omfattas även av riksintresse enligt 4 kap 4 § miljöbalken (riksintresse för högexploaterad kust). Länsstyrelsen bedömer att nämnda riksintressen är förenliga med ett skydd av området. Området berör inga planer eller områdesbestämmelser.

Ärendets beredning

Naturreservatet Stora Rom bildades ursprungligen år 2001 med syftet att:

- bevara biologisk mångfald bestående av naturtyper som ingår i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000, arter listade i EU:s habitatdirektiv samt rödlistade arter
- vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i en ekdominerad betad naturskog på utmark med kärr och hållmarker samt i en blandlövhage med havsstrandäng.
- bevara en värdefull naturmiljö i en smal uppodlad dalgång och en mindre lyckåker.
- tillgodose behov av område för friluftslivet.

År 2022 kontaktade fastighetsägaren norr om naturreservatet länsstyrelsen för att höra om intresse fanns att utöka reservatet norrut. Länsstyrelsen var positiv till förslaget. Efter att Naturvårdsverket godkänt förslaget värderades området och förhandlingar inledes med markägaren. I augusti 2023 blev avtal om intrångsersättning klart för drygt 9 hektar skog och hållmark gränsande till det befintliga naturreservatet. Ett förslag till beslut om utvidgning av naturreservatet skickades på remiss till sakägare och andra intressenter i november 2023. Ingen av de som yttrat sig har haft några invändningar mot förslaget. Ägaren till en av de angränsande fastigheterna har bland annat påpekat det viktiga att vid behov kunna röja längs den angränsande vägen i norr, samt i direkt anslutning till tomtmarken. Länsstyrelsen har meddelat att sådan röjning ska kunna ske.

Myndighetssamråd har skett med Naturvårdsverket.

Beslutets giltighet

Detta beslut gäller från den dag då det vunnit laga kraft.

Kungörelse

Beslutet kungörs i länets författningssamling, i Post- och inrikes Tidningar samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse varit införd i Post- och inrikes Tidningar och ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i Post- och inrikes Tidningar och ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av länsråd Helena Morgonsköld.

I beslutet deltog även länsjurist Charlotte Olsson Scholz, antikvarie Karl-Oskar Erlands-son samt områdesskyddssamordnare Åke Widgren, den sistnämnda som föredragande.

Helena Morgonsköld

Åke Widgren

Denna handling har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor:

1. Karta med avgränsning för naturreservatet Stora Rom samt här aktuell utvidgad del.
2. Karta över föreskriftsområden.
3. Komplettering av skötselplan för naturreservatet Stora Rom i Karlskrona kommun.
4. Beslut 2001-12-03, dnr 231-2021-01, om bildande av naturreservatet Stora Rom i Karlskrona kommun, inkl. bilaga 2 (skötselplan med bilagor).
5. Hur man överklagar.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur Länsstyrelsen hanterar personuppgifter hittar du på

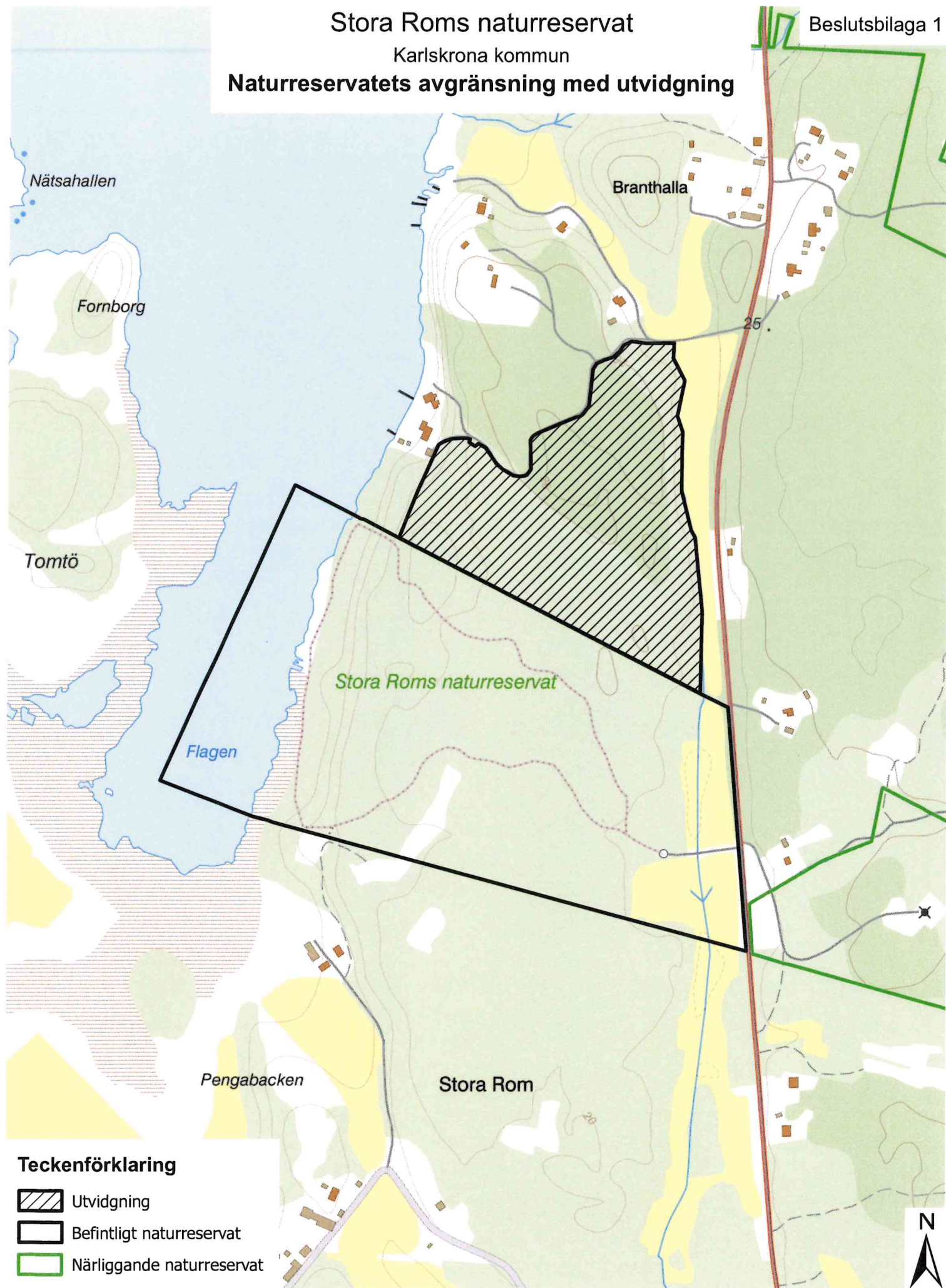
www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Stora Roms naturreservat

Karlskrona kommun

Naturreservatets avgränsning med utvidgning

Beslutsbilaga 1

Teckenförklaring

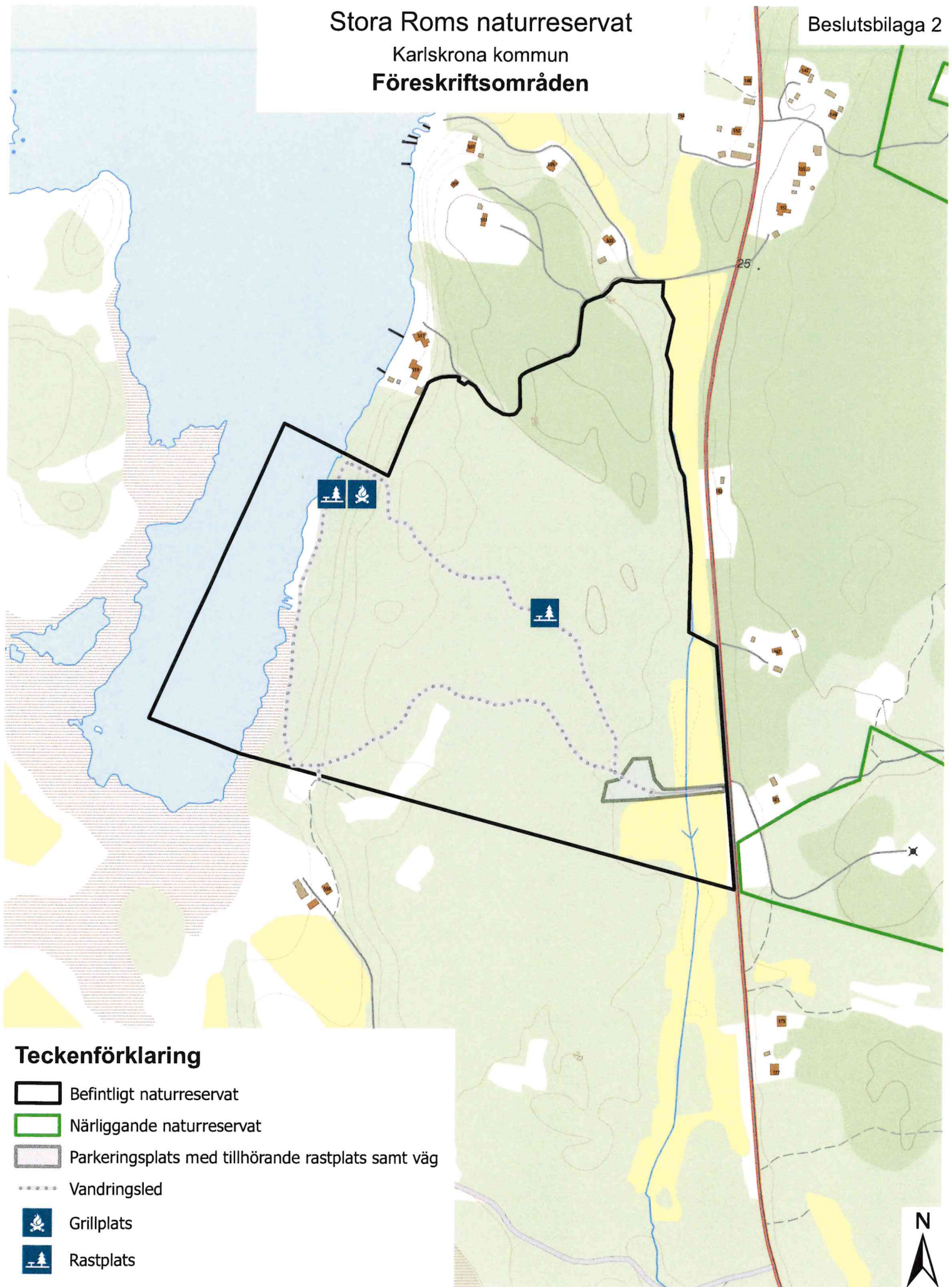
- Utvidgning
- Befintligt naturreservat
- Närliggande naturreservat

Stora Roms naturreservat

Karlskrona kommun

Föreskriftsområden

Beslutsbilaga 2

Teckenförklaring

- Befintligt naturreservat
- Närliggande naturreservat
- Parkeringsplats med tillhörande rastplats samt väg
- Vandringsled
- Grillplats
- Rastplats